

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4 .

Egészévre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A feltámadás ünnepén.

A kereszténység nagy ünnepének áhitata szállott ma a szívekbe. Krisztus vallásának hívei hálaadó fohászzal fordulnak a Legmagasabbhoz, a ki megtanított bennünket az alázatosság türelmével bizni a földön tuli élet reményének teljesülésébe. A templomjáró közönség tarka sűrűsége lepi el ma a keresztény világ összes imaházait s a vallás vigasztalása boldog és boldogtalan lelkeknek egyaránt jóleső megnyugvást ad a feltámadás mai ünnepén. Az istenházának tömjénillatos levegőjében milliók allelujája száll a legfönségesebbhez s harangzúgás közt zeng a magasztos ének: resurrexit. A vallásos áhitatnak nincs hivalkodása, csak imádsága s ez az imádság önként fakad ma minden keresztény ember szívéből, ajkáról.

Halhatatlanság magasztos eszméje! Rád gondolok a feltámadás ünnepén. Te, ki benne vagy a tavasz napsugaras levegőjében, a kelő fűben a rügyek fakadásában és a szívek előérzetében; te megnyugtató, viszontlátást ígérő, boldogító eszme: töltsd be egész lelkünket, mint betölti az öröm, a vidámság a természetet, a feltámadó tavasznak jöttére.

Föltámadunk-e?

A végső véget jelenti-e a halál? s midőn reánk tette fagyos kezét, elérkezett-e a teljes megsemmisülés, vagy Cháron csolnakját jelenti csupán a koporsó a melyben egy újvilág színpadára evezünk át s folytatni fogjuk más alakban az életet? Más alakban, de azért teljes ön-

tudattal. Mert ha a mi szellemünk megmarad is de megszűnik az a tudat, a mi engemet megkülönböztet mindentől, a mi nem én vagyok, ha az a szellem elveszti a kapcsolatot a jelen és a jövő között, ha az emlékezés megszűnik: akkor a jövő élet nem folytatása az eddiginé s a tulvilág nem feltámadást jelent.

Az emberiség eme legnagyobb problémájára hitünk igenlőleg felel.

De a huszadik század szkeptikus gyermeke nem elégszik meg a hit balsamával. A tudományhoz fordul s pozitív feleletet követel.

Milyen sokat követelnek ettől a tudománytól! Minél több kérdésre adott választ s minél kielégítőbbek válaszai, annál több kérdéssel ostromolják s annál türelmetlenebbül.

Pedig valójában igen szűk korlátok között mozog mindaz, a mit tudunk s a mit valaha is megfogunk tudhatni. Nincs az exakt tudományoknak egyetlen egy ága sem, a hol minden egyes megismert tény száz új problémát ne vetne elénk s minél többet tudunk, annál világosabban látjuk a kérdések egész hosszú sorozatát, melyeket megtudni nem fogunk soha. A sokrateszitan, hogy semmit sem tudunk, tökéletesen ráillik az újkorszak tudományaira.

A modern tudományok között a legreमेkebbek egyike a chemia. Alkotórészeikre bontja szét a testeket. Kimutatja az egyes elemek tulajdonságait, azok rokonságát és vonzódását egymás iránt; előre kitudja számítani, hogy két test miként fog viselkedni összekeveredve s egyesülésük által milyen vegy származik; sőt felhatól még az égi testekre is s a spektrál

analízis segítségével kikutatja, hogy a csillagok milyen anyagból vannak alkotva. És mégis ez a magánosan járó tudomány még bevezetésének legkezdetéhez sem érkezett.

Vegyük csak a legegyszerűbb élő lényt. Felbonthatjuk alkotó részéire s fogunk találni hidrogént, oxigént, szenet s igen csekély, majdnem elenyésző kicsiny mennyiségben más elemeket. Vehetünk egy másik lényt, ott az elemek aránya majdnem ugyanaz s maga a lény egészen különböző. Egy oroszlának, vagy egy tölgyfának alkotó elemei között lesz az arányokra nézve némi különbség, de olyan csekély, hogy ámulva fogunk az eredmény fölött megállni s csodálat fog el, ha erre a hatalmas állatra s erdeink lombos diszére gondolunk.

Vagy tekintsük a legegyszerűbb szilvafát, egész életfejlődése olyan, mint a hölgyé. A talajból és a levegőből nyeri táplálékát, tökéletesen egyformán mind a kettő s milyen különböző még is a gyümölcs, a mit ez és amaz terem. Probáljunk a szilvafába egy barackkgalyat oltani, ugyan az a gyökér, ugyanazokból az anyagokból az egyik ágon egészen más gyümölcsöt nevel, mint a másikon.

A chemia eljön a maga analízáló apparatusaival, kimutatja, hogy egyik gyümölcsben egészen más szervi vegyek fordulnak elő mint a másikban, de meg sem kísérelheti annak a nagy kérdésnek megoldását, honan van az, hogy az egyenlő arányok szerint egyesült elemek egymástól oly annyira különböző élet-alakulásokat hoztak létre. És millió, talán százmilió alakja van az életnek, mindegyik a maga sajátos tör-

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Feltámadott.

Szent húsvétkor, áldott napon
Hívők énekét hallgatom;
Szól az ének újra, újra:
„Feltámadott! Alleluja!
Elborult a lelkem tőle,
S kimentem a temetőre,
Fölkerestem anyám sírját,
Rajta lettem egy pacsírtát.

Halgatott a kis pacsírta,
Mint ki a lelkét kisírta
S felsajgott bennem a bánat:
„Nemes szíved föl nem támad!”

Kis pacsírta éneke röppent,
S énekelni kezdte ott fent:
„Hagyd a panaszt, a bánatot,
Hisz szívedben föltámadott!”

Z.

Husvétii pirostojás.

Husvétkor mindnyájan gyönyörködünk a szép piros tojásokban, de nem mindnyájan tudjuk annak jelentőségét. A nép babona, bizonyos szokásokat fűz hozzá s

mint ilyet szerepelteti, a művelt ember pedig mit sem törődve a jelentőséggel hódol a szokásnak. A husvétii tojásan kívül sok más egyébvel vagyunk így. Bizonyos néphiten alakuló dolgok átszármaznak apáról fiúra és eljutnak egy nemzedékhez, melynek fiai azokat örökségképpen elfogadják ugyan, de az értékük után nem kutatnak, beérik azzal, hogy azokat úgy használják, amint apáiktól látták. Csupán a kultur hisztorikus megy tovább és kutatja az okozatot, mely a hagyományos szokást fölidézte, mert tudja, hogy nem lehet ilyesmi jelentőség nélkül. Igen szép, figyelemre érdemes szimbolum van a husvétii tojásban is kifejezve. Im, lássuk azt, úgy szintén még egyetmást, mi hozzá fűződik.

Az életfejlődéshez kötött fogalmakat semminemű természeti tárgyban nem látja a laikus szeme tisztábban érzéketve, mint a tojásban. A benne végbemenő rejtélyes jelenségek megragadják fantáziáját, a tojásban látja az életet és mint ennek szimbolumát becsüli nagyra. A magban, a zsenge plántában is láthatná ugyanazt, de ez nem oly közvedlen, arra az élet fogalmát még át kellene vinni. Ezen fölfogásból kifolyólag a tojást különböző népek a legrégibb idő óta mint az élet szimbolumát tekintették és a természetben az újjászületés a fölteledés eszméjét is azzal érzéketik. De kapcsolatba hozták vele a termékenység eszméjét is vonatkoztatva azt a természetre, a melynek bő áldása hozhat csak boldogságot és jóllétet.

A népek fejlődésének első időszakában a megélhetési viszonyok meg a természet közt nagyon szoros levén a kápos, az emberek mindenben tisztán a természet produktumaira voltak utalva, a változások a természetben az emberre nézve nagyon jelentősek vol-

tak, a miért ünnepként fogadtak minden kedvező fordulatot. Különös nevezetességű volt a tavasz beállta, az élet újjászületésének időszaka, a mikor véget ért a télen átélte nyomor és eltelve reményekkel a boldog jövő iránt áldották a természetet. A minden népnél különböző alakban dívott tavaszi ünnepélyek, ez okra vezethetők vissza és a tavasz ünnepelésének maradványaként van meg a keresztényeknél a husvétii tojás küldözgetésének hagyományos szokása is. A tavasz, az élet ébredése a tojásban jelképezetett, mit az öröm s a vigság színébe, pirosba öltöztetve küldözgettek üdvözlésképen egymásnak, kifejezve egysmind azzal a legjobb kívánságot a jövőndő iránt. Minél termékenyebb év volt a kölesönös ohaj.

Ezen szimbolumos alapgondolat mellé azután idővel sok mindenféle babona s néphit szegődött és nemcsak népek hanem vidékek szerint is változott a husvétii tojás kultusza. Már igen korán találni származására nézve azt a hitet, hogy azokat a nyul tojja, a miért is egyes vidékeken külön fészkeket készítettek a husvétii nyul részére; ugyanez okból szokások néhol husvétra a tojások mellé nyul alakú süteményt is tenni. Más versio szerint a tojásokat a zöldesütrőtkön Rómába vonuló harangok hozzák onnan magukkal és az olyan házakba ejtik le, a melyek áldásra vannak kiszemelve.

Az egyház is beavatkozott a husvétii tojás kultuszába és nemcsak megszentelés által emelte jelentőségüket és az azoknak tulajdonított erőt, hanem szolgálóink jóvedelmet is biztosított. A megszentelésre különösen alkalmasnak tartották a zöldesütrőtkön tojott tojásokat, mint a melyekben természetfölötti erők la-

vényeit követi, egészen más, egymástól elütő valamennyi, pedig a chemia szempontjából alig egy hajszál képezi közöttük a válaszfalat. Millió és millió új kérdés, a melyekre a tudomány nem ad feleletet és meg sem tud vizsgálni azzal, hogy valamikor feleletet kapunk.

És nemcsak a chemia az, a mely a létkérdéssel szemben ilyen tehetetlen; ilyen valamennyi tudomány. A fizika megmagyarázza a testek külső változásait, tanítja az erők hatásait, sőt a tárgyakat alkotó arról, hogy a hő vagy az elektromosság miként nyilvánul. De a munka a melyet végez, nem sokkal több, mint tapogatódzás az igazság körül. Mert mi hát az az elektromosság vagy a hő? Miáltal jutottak a testek ahhoz a tulajdonsághoz, hogy elektromosak legyenek, honnan származott és miként a hő — ismét oly kérdések, melyekre az emberi elme nem fogja megadni a feleletet soha.

A csillagászat kérkedik, hogy nagyító üvegeivel közelünkbe hozza a bolygók világát s számításaival megírja előre a pályát melyen haladni fognak. De minél hatalmasabb a nagyító üveg, annál több égitestről lesz tudomásunk. A sok millió égi testtel szembe a mi egész földünk, sőt ami egész naprendszerünk a maga bolygórendszerével együtt csak egy porszem, a melyet a más világokról alighogy észrevehetnek. Mi van azokban a csillagokban? Micsoda törvény tartja őket fent? Micsoda középpont körül forognak? Van-e közöttük összefüggés, vagy éppen egyetlen egy égitest képezi az egész világnak középpontját s minden e körül forog? Mind oly kérdések ezek, melyekre hiába várjuk a feleletet s minél többet tudunk a részletekről, annál félelmetesebb nagyságában mutatkozik az az egész, a mi ismeretlen, a melyet nem fogunk kitanulni véges emberi elménkkel soha.

Mit követeljük mi tehát a halhatatlanság kérdésében is a tudománytól a feleletet?

A tudomány haladhat, fejlődhetik, de sohasem fog odáig jutni, hogy ezen szublimis problema megoldásába becsátkozhassék.

Az utszéli pocsolya ázalagja megismerheti azt az egész világot, a melyben él, de nem lesz tudomása róla, hogy az ő pocsolyáján kívül is

van világ. Az ő érzékeivel tapasztalatokat tehet, azokból következtetéseket is csinálhat, de nem fogja megtudhatni, hogy távol tőle léteznek más pocsolyák; hogy óriási folyók léteznek egészen más állatok által lakva, mint a minőket ő ismer, hogy vannak tengerek s ezek ismét számtalan lényeknek nyújtanak hazát.

S mi a lét megismerésére nézve csak egy fokkal vagyunk szerencsésebb helyzetben, mint az utszéli pocsolya ázalagja.

Az a számsor, mely 1-nél kezdődik, s 2, 3, 4, stb. keresztül milliókat és billiókat foglal magában: egész a végtelenig mehet. Mem tudunk oly nagy számot képzelni, melynek nem képzelhetnők a kétszeresét is, vagy a százszorosát, a mely annál tehát már sokszor nagyobb. S ennek az új számnak ismét elképzelhetjük a százszorosát. A mi egész létünk olyan, mintha ennek az egész végtelen számsornak csak egy számját, p. o. 37-et ismernők. Ennek az ismeretéből pedig meg nem ismerhetjük valamennyi számot, annál kevésbbé az egész számsort magát.

Ily véges észszel, ily szűk korlátok közé határolt tapasztalatokkal nem merészkedhetünk a lét kérdéseinek fejtegetésébe s ha merészkedünk, nem lehet az eredmény egyéb, mint kudarc.

A tudomány sohasem fogja a lélek halhatatlanságának kérdését megoldani. Minden egyes új ismeret, melyet felfedez, csak annak lesz bizonyítéka, hogy milyen tehetetlen a tudomány ezzel a nagy problémával szemben.

De egy megnyugtatót mégis foglal magában a mai szkeptikus kor fia számára is a tudomány. És ez abban a tényben áll, hogy nincs a tudományban egyetlen egy adat, mely ellene szólna a lélek halhatatlanságának.

Mig ellenkezőleg; a természet nem ismeri a megsemmisülést.

A halál csak átalakulás, de nem a léleknek megsemmisülése.

A mi létezett az nem veszhet el soha. A gyertya elég, de kitudjuk mutatni, hogy anyagából nem semmisül meg a legcsekélyebb alkotó rész sem. A mi szilárd rész volt előbb, abból lesz füst, levegő és hamu. De ezeknek összes sulya akkora marad, mint volt a gyertyaé előbb.

S az erőről is kivan mutatta, hogy meg nem semmisül. Érvényesülhet, munkát végezhet, átalakulhat hővé, de el nem enyészik. A gyertya meleget áraszt, ez a melegség szerte sugárzik, megmelegítheti a levegőt, kiáradhat a világok közötti térbe, de soha meg nem szűnik.

Testünk is elfog porlani, de alkotó elemei megfognak maradni mindörökké. Kifog kelni a sírból is. Talán egy virág, talán egy földi féreg alakjában fogják meglátni valaha ismét a világot, talán egy másik emberben fognak élni alkotó részeink évezredek múltán, a ki por és hamu lesz, miként mi azok vagyunk. De a testünket képező anyagból nem fog elveszni semmi, abszolút semmi, a szemeknek egy milliómod része sem.

Csak a lélek enyészne el? Az erők leghatalmasabbja, az öntudat, a magát különböztető, a céltudatos, a megismerő, az anyagon uralkodni tudó, hatalmas erő pusztulna el csupán s válnék a halállal semmivé?

Irtozatos erővel szegül ellene minden ilyen nemű felfogásnak egész tudatunk.

A halál nem jelentheti a megsemmisülést.

Feltámadunk!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Husvétii isteniütszetelek.** A református templomban ünnep elsőnapján az ünnepi beszédet Kósa Mihály rendes lelkes mondja s beszéd után Priváry Géza segédlelkessel ellátja a hívőket az uri szentvacsorával. Másodnapján a rendes lelkes Lupényben, Vulkánban és Aninoszán tart egyházi szonaklatot, Petrozsényben pedig Priváry Géza s. lelkes.

A róm. kath. templomban a szokott egyházi szonaklatokon kívül a gyönyörű egyházi dalokat Brassai J. kántor vezetése alatt férfiak énekl, — a mi a törekvő kántornak dicséretére szolgál.

— **Április 11.** Az 1848 márczius 15-iki nemzeti kivánságok szentesítésének napját, április 11-ét a petrozsényi állami iskolában méltóan megünneplik. Fekete József ünnepi beszédet mond; az iskola dalárdája Kovács József vezetése alatt hazafias énekeket énekel; a negyedik, ötödik és hatodik osztályból egy-egy lány s egy-egy fiú alkalmi költeményeket szaval. Az iskolai ünnepély kezdete előtt az összes tanulók tanítóikkal élükön megjelennek a templomokban tartandó hálaadó isteniütszeteleken.

koznak. Az ilyen tojást husvét napján józan állapotban főlemészve, megóv az évfolyamán bekövetkező súlyosabb bajoktól s képzelhető mennyit fogyasztottak belőle, a minek különben megvolt az a jó oldala, hogy husvétkor jözanak maradtak. Megszentelt husvétii tojás, különösen pedig szintén zöldesütrötti vagy nagypénteki, az istállóban a jászolba dugva, a szántóföldön elásva, otthon az ajtóküszöb alá rejtve, megmenti az állatokat, a vetést és a házat elemi csapásoktól. A ki ügyesen, észrevétlenül képes husvétii tojást hosszabb ideig magánál tartani, az minden rejtélyes dolog fölfedezésére képesítve van, sőt a boszorkányokat is megképes a tortáson keresztül látni. Csehországban igen nagyra tartották a megszentelt husvétii tojást tűzkarak ellen és erre a hitre vezethető vissza a ma is még helyenként található szokás, hogy husvétvasárnap tojást dobálnak a tetőn át és a hol az leesik a földbe ássák. Ilyen és sok másféle babonáságok fűződnek a husvétii tojáshoz, de még a víz is, melyben főzik, csodás erejű, a tehenek tögyét megmosva vele, az soha sebes nem lesz, sőt a tehen több tejet is ad; ha pedig a tojás héját az ólakban és másutt szétzörjük, kipusztulnak a férgek. Mint féreg irtószert a tojáshejákat nálunk is ajánlják, minek alapja nem lévén, az kétségkívül a husvétii tojás csodás erejére vezethető vissza.

A néphit a tojás szimbolumából kifolyólag csupán a husvétii tojásnak tulajdonított erővel nem érte be, átvitte ezeket a tojásra általában és sok oly babonáságot találunk, melynek alapja és kiindulási pontja maga a tojás. Lássunk ezekből is néhányat.

Franciaországban, a 17-ik században még álta-

lános szokás volt, hogy az új házaspár, midőn lakásába vonult, a ház küszöbén egy tojást tört el, mivel az új élet megkezdését kívánták jelképezni, a családi áldás szimbolizálására pedig a vendégek a menyasszonyt gabonamekkel dobálták meg. Németországban általános, de sok más helyütt is még a mult században a gyermeknek, mikor legelőször lépett idegen hajlékba, három tojást adtak át, a komának pedig első ajándéka mindig egy tojás volt. Thüringiában még ma is találkozhatni azzal a szokással, hogy az újszülött gyermek első fürdőjébe tojást vernek bele, némely helyen pedig néhány tojást agészben tesznek oda, mit a fürdés után szegényeknek ajándékoznak. A tojáshejákat, a melyből a sárgáját betegágyas asszony levesébe tették, a bölcsőre szokták akasztani, hogy a rossz szellem, mely a gyermeket álmattanná tenné, azokkal játszhassék. Csehországban az ilyen tojáshejákat a sütőbe dobják, hogy a sütemény jól sikerüljön, porra törve pedig és beadva a teheneknek, az ellést mozdítja elő.

Weszfáliában romok kiásásánál és régi épületek lerombolásánál gyakran találtak a falak között tojáshejákat, miket a ház biztosítása végett rakhattak oda. Számos partlakónál még nem régiben is divott az a szokás, hogy házat az árvíz veszélyétől megóvándó, tojásokat rak a ház előtt a földbe. Az az ismeretes monda, hogy Napolyt Virgilius egy tojásra építette, a legnagyobb valószínűség szerint arra fog vonatkozni, hogy az alapfalazat közé tojást rejtettek.

A gyógyászatban is nagy szerepet játszott a tojás, értem azt a néphit szerint. A husvétii tojás gyógyító erejéről fentebb már megemlékeztünk. Svájcban bizonyos gyermekbetegség ellen a gyermeket frissen tojt

tojással cizirogtatják, a tojást pedig azután egy fatővébe ássák. Hídeglelés ellen Franciaországban egy alkudozás nélkül megszerzett tojásba kilencz lyukat fúrnak, beteszik azután egy csuporba, ezt jól bekötik és miután egy ideig a beteg mellett állott, hangyaboly közelébe ássák. A guttaütés ellen Csehországban ugy biztosították magukat, hogy este tojásokat hoztak a tyukból a szobába, itt feketére festették és megint visszavitték az előbbi helyére; a melyik másnap reggel fehér lett, azt kiitták és védve voltak. Egyes vidékeken Tyrolban a szarvasmarha első legelőre hajtása alkalmával a gazda az istálló elé egy tojást tesz, a melyik állat arra rálép, annak balsorsot jövedől s azon minél előbb ügyekszik tudni. Május elsején, a veszélyes Valpurga napon, igen elterjedt szokás volt egy tojást meg egy fejszét tenni az istálló küszöbe elé és azt, mielőtt a jószágot kihajtották, gyepvel befűdték. Valószínű, hogy ez esetben is a tojásnak bajt elhárító erőt tulajdonítottak.

Jövedőlésre is szolgált különböző népeknél a tojás, A francia nő fején tört el tojást, azután a vízbe dobta és meglátta jövedő férjét. Sziléziában Poroszországban a tojás fehérjét vízbe öntik és a képződő alakokból jövedőlnék minden félért. A Harezhegység körül lakók a gyermek boldogságát a tojásból ítélik meg, hogy a bölcső alá hosszú alaku edényt tesznek, vizet öntögetnek belé és tojást dobnak rá, ha ez alámerül, a gyermek boldog lesz, ha a vizen uszik, az szerencsétlenséget jelent.

Sok érdekes lehet még a tojáshoz fűzött babonáságról elmondani, de máskorra hagyom; most csak azt óhajtom, hogy olvasóim ne csak a husvétii tojás szimbolumát megismerték legyen, hanem hogy részükre teljesebbé menjenek mindazok a jókívánságok, melyeket a tojás szimboluma rejt.

S.

— **Eljegyzés.** Fogynak a szép lányok, de fogynak a „legények” is. Milyen keserű irigységgel nézhetik várszerű odujukból agglegényeink, hogy csak ők nem fogynak, hogy a szépméret rendre-rendre mind el szedik a legények s ők maradnak minden ünnep után azoknak, a kik tavaly voltak: agglegényeknek. Petrozsényi úri fiatalságának egyik közszeretnek és közbeesülésnek örvendő tagja Varga Ignác magyar áll. vasuti hivatalnok március hó 19-én jegyezte el Bittner Adolf főerdésznek szép és kedves leányát Ilonát. Legyen ez az első lépés reájuk nézve egy hosszan tartó állandó boldogságnak előhírnöke.

— **Himen.** Petrilla Párthén lupényi gyógyszerész április hó 14-én d. u. 4 órakor tartja egybekelési ünnepélyét a kovaszinczi görög keleti templomban Schauer Miklós kedves és művelt leányával Zsenivel.

— **Áthelyezés.** Buzás Vilmost a magyar államvasutak petrozsényi fűtőházának egyik tisztviselőjét, az üzletvezetőség hasonmósághoz áthelyezte Aradra. Buzás Vilmos hosszú idő óta van Petrozsényben s ez idő alatt a hivatásával járó kötelességek teljesítésén kívül, teljesített e vidéken oly kötelességeket is, melyek minden magyar hazafinak büszkeségére válhatnak. Sok utánjárás és fáradsággal szerzett a petrozsényi polgári olvasóköri mintegy 300 kötet, remekírók által írt regényt. Az utóbbi időben ilyen műveltségi működésének némi elismerése jeléül a petrozsényi és járási ipartestület megválasztotta titkárává.

— **Tavas helyett tél.** A tavaszoló nem könnyű, virágos ruhában, hanem vastag téli bundában köszöntött be vidékünkön. A Zsilvölgyében a meddig a szem ellát, körkörüli vastag hótakaró borítja a hegyeket.

— **Nemeslelkű adományozó.** Nem az első ilyen mű cselekedete ez Lotter József vulkáni állami állatorvosnak ezen a határszéli örömlőn. Az ő neve évekkel ezelőtt bejegyztetett már a petrozsényi polgári olvasókör évkönyvébe, mikor is tekintélyes mennyiségű szépirodalmi munkát küldött ajándékba. Mostani adományával azonban — a mely meghaladja a másfélszáz kötetet — kimagaslik az eddigi összes adományozók között s nemcsak, ha örök elismerésre kötelezte ezt a hiánypótló és közkedveltségnek örvendő polgári otthonát.

— **Borzasztó szélvész** tombolt végig f. hó 30-án és 31-én a Sztrigymén. Mint könnyű szalmakalapot ragadta magával a kisebb vityillók zsindefedezetét. A Boldogfalván ekkor megtartott tavaszi marhavásárt csaknem egészen szétverte; ember, állat sietve igyekezett menhelyet keresni, elmenekülni.

— **Megégett uriaszony.** Nagy csapás érte Keller Sándor piskii államvasuti hivatalnokot, — ki pár évvel ezelőtt hosszabb időre a petrozsényi állomáshoz is be volt osztva szolgálatára, — mult hó 26-án délután 5 órakor. Ekkor lett iszonyu lángoknak áldozata felesége, az az anyagi jóság, nemeslelkű nő, kit Piskin minden számottevő intelligens család csaknem a bálványozásig szeretett, tisztelt és becsült. A zongora mellől sietett ki, hogy megtudja a konyhából behallgatott zakatolás okát. Szerencsétlenségére ment ki. Mire a konyha ajtaját kinyitotta, hajmeresztő látvány tárult szeme elé: a házieseléd égő kabátban menekült az utcára, a konyha közepén pedig, — magas lángnyelvekben törve ki, — égett egy mosdótáblán mintegy két és fél liternyi szesz, mit a gondatlan eseléd, asszonya megkerdeztetése nélkül, azelőtt egy pár perczel helyezett a forró tüzhelyre, hogy a szesz megmelegedjék s így a padozat fénysítéséhez bele tett gyanta hamarabb feloldodjék. A szesz magától meggyant, a lány a tálat rémülten lerántotta a padlóról, miközben ő is meggyult, de menekült is s kün a járó-kelők megmentették. A ház asszonya erre odarohant s kezdte a lángokat ruhájával oltogatni, a mi azonban egy pillanat alatt lángot kapott s mire a szomszédok segítségére jöttek, a szerencsétlen ott feküdt végig elterülve, összeégett a padozaton. Kilencz órai szenvedés után borzasztó kínjaitól megszabadította a halál. Az árván maradt kilencz hónapos lányka csak később fogja érezni, most még csak az apa tudja azt a kimondhatatlan csapást, a mely a szülőket, szóval a Keller családot érte. A megboldogult nagy részvét mellett temették el 28. án.

— **Piaczot kérnek a Kossuth térre.** Petrozsény nagyközség lakosságának, különösen pedig a kereskedő és üzletembereknek azon része, kik a Kossuth t. közelében laknak mozgalmat indított az iránt, hogy e t. teret ne más, hanem kizárólag csak is arra a célra használják fel, a melyet annak megszerzése alkalmával az adás-vevési szerződésben megállapított feltételek

megszabnak. Különben, ha a dolgot úgy vesszük a hogy van, ennek az ohajnak teljesítésére beadott folyamodás nem alaptörvény. A község nagy része Kossuth t. közelében terül el, lakosságának zöme a Málea vízen túl lévő Deákgyarmat-telepen van, miért keljen hát azoknak olyan messzire menni szükségleteik beszerezhetése végett, mikor itt van ez a t. teret, melyet ilyen célra adtak el. Ezt a gordeusi csomót úgy lehetne közmegelegedésre, — hogy a kecske is jóllakjék és a káposzta is megmaradjon — megoldani, ha azt a mit régen terveztek keresztül is viszik, azt tudnillik, hogy az árverezkeket osztályozzák s felét az egyik, felét pedig a másik piac-terre utasítják kirakásra.

— **Egy több millióval rendelkező belga társulat** tette meg már arra az előkészületet, hogy Lupénytől Piskii a forgalom villamos erőre legyen berendezve.

— **Települési engedélyek.** Egy rég várt, közérdekű intézkedés fogja közelebből megörvendeztetni Petrozsény nagyközség azon lakóit, a kik eddig figyelembe sem vették azt, hogy van ennek a községnek előjárósága is, a melyet legalább annyira becsülni kéne, hogy nála az ide települni szándékozó magát beintassa, települési szándékát bejelentse, illetőségi és származási helyét, — erkölcsiségének kifogástalanságát s azt, hogy magát a község megterhelése nélkül fentartani képes — beigazolja. Hogy az 1886 évi XXII. t. cz. 11 illetve 15 §§-ban említett ezen kötelezettségek elmulasztása a községre eddig mennyi anyagi károsodást hozott azt az érdeklődő elő számokban megtalálhatja az évi zárszámadások rovataiban. Nagyközségünk előjárósága erre is kiterjesztette figyelmét s jövőre már nemcsak a letelepülési szándékát kell az ide költözőnek bejelenteni, hanem keresete arányában a közteherviselésben is részt kell vennie, — a mit különben részletesen megállapít egy letelepülési szabályrendelet.

— **Kelemenlen utazás.** Nem ok nélküli az a sok panasz, melyet nem egyszer hallunk azok szájából, kiket üzleti, vagy bármily egyéb sürgős ügyük elintéztetése éjjeli utazásra kényszerít; — nem ok nélküli pedig azért mert azt a kis kényelmet is, melyet a vasuti intézőségek — többszöri felszólalásunk után, — némileg biztosítani igyekeztek az által, hogy megengedték egy-egy közép, vagy oldaljárati személykocsinak közlekedtetését a Piskii — Petrozsényi szárnyvonalon, — a közönség csak úgy élvezi mint a kirakatot bámuló tömeg a kedves czukorkákat, üvegen keresztül izleli, mert azok az ugynevezett Kossuth kocsik e vonalon kezdettől fogva a legtöbbször szolgálati szakaszoknak tartattak és tartatnak fens ha véletlenül, vagy egy pasas — nem látva a táblát — oda bemelegszel, azt a következő állomáson mint közönséges tolakodót „Ádám” kivezeti, mert hát ez az uraknak van fentartva. Kérjük a főnökséget terjessze ki figyelmét az ilyen eljárásra.

— **Nagypénteki babonák.** A nagyhet minden napjához fűződik valami babona. Sok helyütt az a szokás a legények között, hogy nagypénteken denevért fog a legény, azt egy csuporba zárja, és elássa a földre. Mikor nagyszombatn feltámadásra harangoznak, kiássa a fazekat és összetöri. Ha ebből egy cserépdarabot egy leánynak a szoknyájára dob, az szerelmes lesz belé. Néhol nagypénteken este a család minden egyes tagja foghagymát rág, hogy a boszorkányokat távol tartsák maguktól. A babona azt tartja, hogy nagypénteken éjféltájban a halottak is okvetlenül hazalátogatnak néhány percre és szétnéznek, hogy minden rendben van-e. Egyes vidékeken első harangszóra vagy kereplésre megrázzák a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen. Sokhelyt ezen a napon vetik a makót és tisztítják a méheket. Azt tartja a néphit, hogyha nagypénteken esik az eső, szépek lesznek a vetések és a fejos állatok jól teljenek. Nagypénteken a jövendőbeli hitestársat is meg lehet látni. A ki e nap délelőtti kezében egy kevés lisztet és sötét gyúr tésztává, azt megsütö és kerepléskor háromrésze harapja és magával viszi a templomba, aztán éjjelre a párnája alá teszi, az megállmodja a jövendőbelijét.

— **Belügyminiszterünk az éter ellen.** A belügyminiszternek tudomására jutván, hogy különösen országunk határszéli községeiben élvezeti szerül, árusok és kimérők forgalomba hoznak kénéterrel kevert szesz tartalmú italokat; minthogy az éter, mint erősen kábító és a szeszest italok ilyen hatású erősen fokozó szesz — az egészségre ártalmas, a miniszter az éternek, ugyintén szesz tartalmu keverékeknek élvezeti szerül való forgalomba hozatalát külön, szigorú rendelettel megtiltotta.

— **Egy vasutas balesete.** Nagy Mihály vasuti fekező, ki első útját tette a lupényi szárnyvonalon 27-én d. u. 2 órakor a vulkáni állomásban az útközök közé kerülve, azok karját annyira összeroncsolták, hogy másnap amputálni kellett.

— **A »Budapest«** új alakja. A »Budapest« ez a régi, közkedvelt napilap, március közepétől kezdve szintén felvágott alakban, számozva jelenik meg, aminek keresztülvételéhez egy óriási, hatvanezer korona értékű új körforgógépet szerzett be. A »Budapest« e változás által sokkal écsinosabb lett, jobb beosztású s könnyebben olvasható. De ezáltal lehetővé vált az is, hogy sokkal több olvasnivalót nyújt, mint eddig. Napenként rendszeren 16—24 oldalon jelenik meg. Az illusztrációkat tekintve pedig, a »Budapest« egyedül áll a napilap között. A czimképen kívül, naponként folyvást három-négy képet közöl; nevezetesebb nőket, kiválóbb férfiakat, tanulságos helyszíni képeket az orosz-japán háborúról. Más tekintetben is a »Budapest« egyik legmagyarabb lapunk. Vezércikkeiből, melyet legtöbbször orsz. képviselők írnak, a haza függetlensége utáni törekvés lüktet Tárcái változatosak; hírei frissek és megbízhatók. Folyvást két érdekfeszítő regényt közöl. Vasárnaponként egészen ingyen humorisztikus mellekletet csatol a főlaphoz, amely viccelap olvasói közt értékes könyveket sorsol ki. Aki 48-as iránny, fürge jó napilapot óhajt s aki a napi eseményeket művészi kivitelű képekben is óhajtja látni: annak bátran ajánlható a »Budapest«, amelynek előfizetési ára egy hónapra csak 2 korona, negyedévre 6 korona. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kaphat. Előfizetések s mutatványszám iránti kérelmek a »Budapest« képes politikai napilap kiadóhivatalához (Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3 sz. a.) intézendők.

— **A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magzükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virág-ujdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**

Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Főmunkatárs: **Fekete József.**

HIRDETÉSEK:

Értesítés. Mint képesített ácsmester a legjutányosabb árak mellett elfogadok helyben és vidéken e szakmába vágó mindennemű munkát a legkisebb háztól a legmagasabb épületig. Minden munkámért a legszigorubb felelősséget válllok. A becses megkereséseket várom Petrozsényben a Hurdu Aron örömmester ur lakásán.

Tisztelettel:

K. Balogh István

képesített ácsmester.

Braun Albert, fűszer- anyag- és vegyesárú kereskedésében, Petrozsényben egy tanuló felvétetik.

KÖNYVKÖTÉSZETEMET

az igényeknek megfelelően akként rendeztem be, hogy minden esen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmesszebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészeti munkákat, szalagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmunkákat teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem:

FIGULI ANTAL.

WEISZ TESTVÉREK, PETROZSÉNY.

RENDKIVÜLI ALKALMI VÉTEL!

Vb. Szüszer és társa csődtömege

kézmű-, divat- és rövidárukat, u. m.:

kelmék, selymek, batisztok, női fehéreneműek, gallérok, kötények, cipők, kalapok, fűzők, függönyök, asztalkészletek, szőnyegek; továbbá férfi kalapok, ernyők, cipők, harisnyák, fehéreneműek, nyakkendők, keztyűk, sétatálcák, valamint paplanok, gyermek-, fiu- és leány- ruhák s egyéb áruk dús választékban

az eddigi áraknál tetemesen olcsóbban fognak ugyanazon helyiségben: a Kossuth Lajos-utczában, az új Ullmann-féle házban eladatni.

Egyben tisztelettel van szerencsénk tudatni, hogy **bevásárlási** utunkról visszatértünk s árúinkat főüzletünkben dús választékban szintén rendkívül jutányosan árusítjuk el.

Tisztelettel

Weisz Testvérek.

Egy amerikai gyorsfőző és

egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tülhalmazott raktároból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüst-áruimat** és pedig:

6 drb. mexikói ezüst asztali kés,	
6 » » » evővillát,	
6 » » » evőkanalat,	
12 » » » kávéskanalat,	
6 » » » kiváló desszertkést,	
6 » » » desszertvillát,	
1 » » » mexikói ezüst levesmerítő kanalat,	
1 » » » tejmerítőt,	
2 » » » eleg. szalon asztali gyertyatartót.	

46 drb. összesen 6 frt. 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy amerikai gyorsfőzőt és egy szavatosság mellett pontosan működő 12½ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalunk. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

4-12

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

SZŐLŐLUGAS T

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja. Czim:

Érmeleki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

5 koronáért

küldök 4½ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3 szám.

Eladó. Egy elegáns szalon garnitúra, teljes hálószoba berendezés és egy ebédlő.

Czim a Kiadóhivatalban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy fogászati műtermem márczius hó 15-től a fő utcába (Weisz Ignác só-nagyárus házába) helyeztem át.

Kiváló tisztelettel
Édenburg Armand,
fogtechnikus.

Dupla villanydelejes

kereszt
vagy
csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lelegzés), álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkor, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmimsem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; megvagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3 sz.

4-12